

spolu s dalšími geriatrickými problémy jako syndrom křehkosti nebo demence, je sarkopenie relativně častá u specifických skupin pacientů s různými chorobami, případně u narůstající skupiny pacientů multimorbidních. U konkrétních chorob, jako je i renální selhávání, vstupují do hry další patofyziologické mechanismy, které by potencionálně

mohly být cílem léčebných intervencí. V článku jsme popsali hlavní body této problematiky u dialyzovaných pacientů s cílem předání informací a vzbuzení zájmu o téma mezi zdravotníky a optimálně i praktický zájem o téma na pracovištích nebo jako námět možných vědecko-výzkumných aktivit.

PROHLÁŠENÍ AUTORŮ: Prohlášení o původnosti: Publikace byla zpracována s využitím uvedené literatury a nebyla publikována ani zaslána k recenznímu řízení do jiného média. **Střet zájmů:** Žádný. **Financování:** Podpořeno MZ ČR-RVO-FNOs/2020. **Registrace v databázích:** N/A. **Projednání etickou komisí:** N/A.

LITERATURA

1. Therakomen V, Petchlorlian A, Lakananurak N. Prevalence and risk factors of primary sarcopenia in community-dwelling outpatient elderly: a cross-sectional study. *Sci Reports* 2020 101 [Internet]. 11. listopad 2020 [citován 16. prosinec 2023];10(1):1-10. Dostupné z: <https://www.nature.com/articles/s41598-020-75250-y>
2. Cruz-Jentoft AJ, Baeyens JP, Bauer JM, et al. Sarcopenia: European consensus on definition and diagnosis: Report of the European Working Group on Sarcopenia in Older People. *Age Ageing* [Internet]. 1. červenec 2010 [citován 16. prosinec 2023];39(4):412-23. Dostupné z: <https://dx.doi.org/10.1093/ageing/afq034>
3. Jager KJ, Kovesdy C, Langham R, et al. A single number for advocacy and communication – worldwide more than 850 million individuals have kidney diseases. *Nephrol Dial Transplant* [Internet]. 1. listopad 2019 [citován 16. prosinec 2023];34(11):1803-5. Dostupné z: <https://dx.doi.org/10.1093/ndt/gfz174>
4. Chronic Kidney Disease in the United States, 2023 | Chronic Kidney Disease | CDC [Internet]. [citován 29. květen 2024]. Dostupné z: <https://www.cdc.gov/kidney-disease/php/data-research/index.html>
5. Alparslan C, Malyszko J, Caskey FJ, et al. Capacity for the management of kidney failure in the International Society of Nephrology Eastern and Central Europe region: report from the 2023 ISN Global Kidney Health Atlas (ISN-GKHA). *Kidney Int Suppl.* 1. duben 2024;13(1):29-42.
6. Kovesdy CP. Epidemiology of chronic kidney disease: an update 2022. *Kidney Int Suppl.* 1. duben 2022;12(1):7-11.
7. Hallan SI, Matsushita K, Sang Y, et al. Age and Association of Kidney Measures With Mortality and End-stage Renal Disease. *JAMA* [Internet]. 12. prosinec 2012 [citován 16. prosinec 2023];308(22):2349-60. Dostupné z: <https://jamanetwork.com/journals/jama/fullarticle/1387683>
8. Dialyzační statistika | Česká nefrologická společnost [Internet]. [citován 16. prosinec 2023]. Dostupné z: <https://www.nefrol.cz/odbornici/dialyzacni-statistika>
9. Projekce obyvatelstva České republiky – 2023–2100 | ČSÚ [Internet]. [citován 20. prosinec 2023]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/projekce-obyvatelstva-ceske-republiky-2023-2100>
10. Carrero JJ, Thomas F, Nagy K, et al. Global Prevalence of Protein-Energy Wasting in Kidney Disease: A Meta-analysis of Contemporary Observational Studies From the International Society of Renal Nutrition and Metabolism. *J Ren Nutr* [Internet]. 1. listopad 2018 [citován 16. prosinec 2023];28(6):380-92. Dostupné z: <http://www.jrnjournal.org/article/S1051227618301894/fulltext>
11. Meynial-Denis D. Sarcopenia, Molecular, Cellular, and Nutritional Aspects - Applications to Humans. New York: CRC Press; 2020. 432 s.
12. Topinková, Eva. Sarkopenie jako závažné orgánové selhání, její diagnostika a současné možnosti léčby. <http://casopisvnitrnilekarstvi.cz/doi/1036290/vnl2018149.html> [Internet]. 1. listopad 2018 [citován 20. prosinec 2023];64(11):1038-52. Dostupné z: <http://casopisvnitrnilekarstvi.cz/doi/10.36290/vnl.2018.149.html>
13. Shu X, Lin T, Wang H, et al. Diagnosis, prevalence, and mortality of sarcopenia in dialysis patients: a systematic review and meta-analysis. *J Cachexia Sarcopenia Muscle* [Internet]. 1. únor 2022 [citován 17. prosinec 2023];13(1):145-58. Dostupné z: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1002/jcsm.12890>
14. Duarte MP, Almeida LS, Neri SGR, et al. Prevalence of sarcopenia in patients with chronic kidney disease: a global systematic review and meta-analysis. *J Cachexia Sarcopenia Muscle* [Internet]. 1. duben 2024 [citován 29. květen 2024];15(2):501-12. Dostupné z: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1002/jcsm.13425>
15. Rosenberg IH. Sarcopenia: Origins and Clinical Relevance. *J Nutr.* 1. květen 1997;127(5):990S-991S.
16. Coletta G, Phillips SM. An elusive consensus definition of sarcopenia impedes research and clinical treatment: A narrative review. *Ageing Res Rev.* 1. duben 2023;86:101883.
17. Bhasin S, Travison TG, Manini TM, et al. Sarcopenia Definition: The Position Statements of the Sarcopenia Definition and Outcomes Consortium. *J Am Geriatr Soc* [Internet]. 1. červenec 2020 [citován 17. prosinec 2023];68(7):1410-8. Dostupné z: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1111/jgs.16372>
18. Cawthon PM, Visser M, Arai H, et al. Defining terms commonly used in sarcopenia research: a glossary proposed by the Global Leadership in Sarcopenia (GLIS) Steering Committee. *Eur Geriatr Med* [Internet]. 1. prosinec 2022 [citován 27. květen 2024];13(6):1239-44. Dostupné z: <https://link.springer.com/article/10.1007/s41999-022-00706-5>
19. Sobotka E in CL. Basics in clinical nutrition. Fifth Edit. Prague: Publishing House Galén; 2019. 676 s.
20. Shinaberger CS, Kilpatrick RD, Regidor DL, et al. Longitudinal Associations Between Dietary Protein Intake and Survival in Hemodialysis Patients. *Am J Kidney Dis* [Internet]. 1. červenec 2006 [citován 29. květen 2024];48(1):37-49. Dostupné z: <http://www.ajkd.org/article/S0272638606005518/fulltext>
21. Sarkopenie: definice a diagnostika nové nemoci | proLékaře.cz [Internet]. [citován 20. prosinec 2023]. Dostupné z: <https://www.prolekare.cz/casopisy/clinical-osteology/2019-1-31/sarkopenie-definice-a-diagnostika-nove-nemoci-113404>